**POTILASDIREKTIIVIN TOIMEENPANO SUOMESSA**

**Yhteenveto Suomen ja EU-komission välisestä videopalaverista 25.2.2020**

**Osallistujat:**

Komissio

Andrzej Rys, Director, Health Systems, Medical Products and Innovation (PJ)
Thea Emmerling, Head of Unit B.2. Cross-Border Healthcare and Tobacco Control
Caroline Hager, Team Leader, Unit B2 Cross-Border Healthcare
Corina Vasilescu, Legal Officer, Unit B2 Cross-Border Healthcare
Balazs Lengyel, Legal Officer, Unit B2 Cross-Border Healthcare
Antti Maunu, Legal Adviser, Unit B2 Cross-Border Healthcare
Ville Jämsä, Unit A.2. Legal Affairs

Suomi

Sillanaukee Päivi, STM
Heinonen Noora, VM
Holopainen Liisa, STM
Mustonen Pasi, UM/EUE
Saloheimo Mira, STM
Tervo Sini, STM
Rentola Essi, STM

Palaveri oli kutsuttu koolle komission aloitteesta. Tarkoituksena oli keskustella siitä, mihin lainsäädäntötoimiin Suomen hallitus mahdollisesti on ryhtymässä vastauksena komission jo v. 2016 käynnistämään rikkomusmenettelyyn, joka koskee EU:n potilasdirektiivin (2011/24/EU) toimeenpanoa.

Tapaamisessa käytiin Suomen puolelta läpi sote-uudistuksen yleiset suuntaviivat, alustava aikataulu tällä hallituskaudella sekä keskeiset erot aiemmin valmistelussa olleeseen sote-uudistukseen. Todettiin, että edellisellä hallituskaudella valmisteltu ns. rajalain muutosehdotus kytkeytyi silloin vireillä olleeseen sote-uudistusmalliin liittyneeseen laajaan asiakkaan valinnanvapauteen. Komission puolelta sote-uudistukseen kaikkine siihen liittyvine poliittisine ym. haasteineen suhtauduttiin ymmärtävästi ja tiedusteltiin, onko uudistuksen yhteydessä tarkoitus tarkastella potilasdirektiivin implementointia ja erityisesti ulkomailla annetun hoidon korvaamiseen sovellettavaa korvausmallia. Tähän vastattiin luonnollisesti myöntävästi ja kerrottiin uudistusta tehtävän EU-sääntelyn kanssa yhdenmukaisella tavalla. Komissio myös tiedusteli, olisiko potilasdirektiiviin liittyviä säädösmuutoksia mahdollista tehdä erillisenä säädöshankkeena nopeammassa aikataulussa. Komissio kysyi myös suoraan, onko mahdollista, että nykyisen rajalain korvausmallin pohjana oleva Suomen kaksikanavainen terveydenhuollon rahoitusjärjestelmä säilyisi myös nyt valmisteltavassa sote-uudistuksessa (tähän vastattiin sen olevan periaatteessa mahdollista).

Suomen antaman selvityksen kuultuaan hieman jopa yllättäen komissio ehdotti, että asiaan palattaisiin uuden tilannekatsauksen merkeissä seuraavan kerran syksyllä (tätä pidettiin Suomen puolelta luonnollisesti hyvänä ajatuksena). Tällöin (syys-lokakuussa) sote-uudistuksestakin on jo käytettävissä yksityiskohtaisempia tietoja. Puhetta johtanut Andrzej Rys lisäsi kuitenkin, että komissio tulee keskustelemaan sisäisesti (myös komissaarin kanssa) rikkomusmenettelyn tilanteesta jo ennen syksyä. Suomen edustajille jäi kuitenkin palaverista päällimmäiseksi vaikutelmaksi hyvä tunnelma ja komission lähtökohtainen valmius seurata Suomen päätöksentekoa asiassa sitä enemmälti kiirehtimättä.

Palaverin jälkeen Suomen päädyssä käytiin sisäinen keskustelu siitä, että rajalain uudistamistarpeisiin on syytä vastata tällä hallituskaudella, mutta sen tekemiseksi tarvitaan yksityiskohtaisempia tietoja sote-uudistuksesta. Mahdollisina seuraavina toimina esille nousivat asian vieminen rajat ylittävän terveydenhuollon neuvottelukuntaan sekä Kelasta uusien sv-korvausten leikkaamiseen liittyvien laskelmien pyytäminen. On huomattava, että jos vanhuspalvelujen henkilömitoituksen rahoitus tulee edellyttämään sv-korvausten merkittävää alasajoa, kuten nyt vaikuttaa, tämä veisi faktisesti pohjan myös rajalain nykyiseltä korvausmallilta.